

УДК 338.4: 658.87. 161.2

JEL Classification Code: F19, L81, M21

**Данило С.І.**

*кандидат економічних наук,*

*доцент кафедри товарознавства та комерційної діяльності  
Ужгородського торговельно-економічного інституту КНТЕУ*

## **ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ**

*У статті обґрунтовано доцільність та актуальність удосконалення регулювання розвитку роздрібною торгівлі, які полягають в тому, що недостатньо керований розвиток цього виду економічної діяльності призвів до неповноцінного виконання її базових функцій і, навпаки, ефективне регулювання роздрібною торгівлі забезпечує зростання ВВП, збільшення поступлень до бюджету, підвищення зайнятості, покращення якості життя населення та посилення інвестиційної привабливості. Досліджено аспекти підприємництва, висвітлення сутності підприємництва з притаманними йому характерними особливостями, аналіз роздрібною торгівлі, визначення головних проблем розвитку підприємництва у сфері роздрібною торгівлі.*

*Акцентовано увагу на нагальних завданнях у сфері розвитку малого і середнього підприємництва в Україні, ґрунтовно проаналізовано основні тенденції розвитку підприємництва в Україні, виникнення та провадження підприємницької діяльності, окреслені причини основних гальмуючих факторів розвитку підприємництва, відсутності сприятливого середовища для ведення бізнесу. Оцінені переваги та перспективи інвестиційної привабливості роздрібною торгівлі в Україні.*

**Ключові слова:** підприємництво; підприємницька діяльність; роздрібна торгівля; роздрібний товарооборот, інвестиційна привабливість, торговельна діяльність

**Постановка проблеми.** Навколишнє оточення господарюючих одиниць у роздрібній торгівлі в останні часи суттєво погіршується загостренням економічної кризи. Серед вагомих загроз ззовні можна виділити:

– по-перше, девальвацію національної валюти, і як наслідок, падіння платоспроможного попиту основної маси населення, а також підвищення цін на імпорту продукцію;

– по-друге, стрімке зростання тарифів на паливо та енергію, що спричиняє підвищення вартості продукції національних виробників. Перелічені фактори погіршують динаміку підприємництва роздрібною торгівлі, стримують повернення обігових коштів, сприяють формуванню небажаних запасів продукції тощо. Зарубіжний досвід показує, що саме торгівля може надати поштовх для виходу країни з кризового стану, створити підґрунтя для ефективного розвитку у майбутньому.

Тому сьогодні слід сконцентрувати увагу на одну з головних проблем торговельного бізнесу, а саме створенні умов для здійснення підприємницької діяльності. [1] У відповідь на споживчі переваги й зростаючі вимоги до асортиментів, якості й доступності пропонованої продукції збільшується частка сучасних форм торгівлі, зростає значимість роздрібною торгівлі як фактора економічного розвитку країни й забезпечення її конкурентоспроможності та джерела зайнятості.

**Аналіз основних досліджень та публікацій.** Вагомий внесок у розвиток

теорії підприємництва зробили відомі західні та вітчизняні науковці А. Сміт, Ж.Б. Сей, А. Маршалл, К. Макконнелл, З. Варналій, С. Мочерний, Л. Шваб, А. Виноградська, В.Колот, В.Подсолонко, В.Сизоненко, та ін., узагальнюючи наукові погляди на сутність підприємництва та роль підприємця, а також практику підприємницької діяльності.

Тенденції розвитку роздрібної торгівлі в Україні розглядали такі вчені, як: Азарян О. М., Мазаракі А. А., Голошубова Н. О., Саркісян Л. Г., Алопій В. В., Омелянович Л. О. та ін. Роботи цих та інших науковців дозволяють вирішувати широке коло проблем теоретичного та прикладного характеру, а саме тих, що пов'язані з функціонуванням торговельних підприємств.

**Метою даного дослідження** є висвітлення сутності підприємництва з притаманними йому характерними особливостями, аналіз роздрібної торгівлі, визначення головних проблем розвитку підприємництва у сфері роздрібної торгівлі.

**Виклад основного матеріалу.** Ст.42 Господарського кодексу України визначає: Підприємництво – це самостійна ініціатива, систематична, на свій ризик діяльність для виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг і заняття торгівлею з метою одержання прибутку [3].

1. Підприємництво здійснюється на основі:

- вільного вибору підприємцем видів підприємницької діяльності;
- самостійного формування підприємцем програми діяльності, вибору постачальників і споживачів продукції, що виробляється, залучення матеріально-технічних, фінансових та інших видів ресурсів, використання яких не обмежено законом, встановлення цін на продукцію та послуги відповідно до закону;
- вільного найму підприємцем працівників;
- комерційного розрахунку та власного комерційного ризику;
- вільного розпорядження прибутком, що залишається у підприємця після сплати податків, зборів та інших платежів, передбачених законом;
- самостійного здійснення підприємцем зовнішньоекономічної діяльності, використання підприємцем належної йому частки валютної виручки на свій розсуд [3].

Розвиток підприємництва в значній мірі залежить від зовнішнього середовища, в якому за останні роки відбулися такі суттєві зрушення:

- а) індивідуальна споживацька поведінка, яка проявляється у диференціації попиту;
- б) розвиток нових технологій, в першу чергу інформаційних і комунікаційних;
- в) глобалізація конкуренції.

В умовах ринкової трансформації економіки України розвиток підприємництва є основою економічного і соціального розвитку, вирішення соціальних проблем, подолання бідності та забезпечення високого рівня життя громадян. Із моменту набуття Україною незалежності відбувалося поступове становлення вітчизняного підприємництва як самостійного соціально-економічного явища. За останні 20 років умови ведення підприємницької діяльності в Україні суттєво змінились. Вдосконалення законодавчої бази,

поступове входження на світовий ринок, стабілізація економіки держави – все це впливає на діяльність як українських, так і закордонних підприємств, що працюють в Україні.

Основними тенденціями розвитку підприємництва в Україні є:

- територіальне розповсюдження підприємництва, зростання кількості юридичних осіб та індивідуальних підприємців (фізичних-осіб);
- зрощення капіталу вітчизняних і зарубіжних підприємців;
- інтенсивний розвиток комерційного підприємництва при незначному розвитку виробничого підприємництва;
- розширення сфери послуг (консультативні, юридичні, страхові, транспортні, туристичні, готельні, охоронні та ін.).

Наразі перед вітчизняним підприємництвом стоять такі важливі завдання як розширення структури пропозицій на внутрішньому ринку товарів та послуг, створення ефективного конкурентного середовища, стимулювання інноваційного розвитку, відродження підприємницької ініціативи населення, створення додаткових робочих місць та підвищення гнучкості зайнятості, зміцнення регіональних економік.

При цьому невід'ємними складовими сучасного підприємництва є малий та середній бізнес. Проте, у порівнянні з розвинутими країнами рівень підприємницької діяльності є недостатнім та потребує суттєвого покращення. Потенціал підприємництва не може реалізуватися повною мірою в Україні через несприятливе економічне та правове середовище щодо ведення підприємницької діяльності [2].

З одного боку, державне регулювання підприємництва є занадто обтяжливим, що потребує заходів дерегуляції, спрямованих на досягнення європейських стандартів. З іншого – діяльність значного прошарку суб'єктів господарювання характеризується низькою соціальною відповідальністю; нерідкими є факти ухилення від оподаткування, проведення тіньових операцій та виведення капіталу за межі країни.

Рівень кваліфікації підприємців в Україні є невисоким, що значно ускладнює перспективи його інноваційного розвитку. Відсутність спеціальних знань у сфері бізнес-освіти, неефективний менеджмент знижують конкурентоспроможність бізнесу, погіршують якість його персоналу.

Одним з основних гальмуючих факторів розвитку підприємництва є недостатність у підприємців коштів для розвитку власної справи та високі відсоткові ставки за користування банківськими кредитами. Не результативними виявилися регіональні програми підтримки малого бізнесу. Не відповідає сучасним вимогам інфраструктура, яка характеризується нерівномірним розташуванням та функції якої зводяться до обслуговування підприємницької діяльності. Потребує активізації участь громадськості в прийнятті управлінських рішень стосовно покращення бізнес-середовища. Цілеспрямованої державної політики потребує розвиток державно-приватного партнерства в Україні.

Урядом України проводиться політика щодо створення сприятливих умов для ведення малого та середнього бізнесу, усунення існуючих перешкод для бізнесу, створення привабливих умов для діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, що дозволить залучити до розвитку вітчизняної економіки інвестиції

та потенціал приватного капіталу. За останні роки в Україні прийнято основоположні закони, які відповідають європейським принципам регулювання підприємницької діяльності, у сферах: ліцензування, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності, дозвільній системі (обмеження кількості документів дозвільного характеру), у сфері технічного регулювання, закон "Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні" [2].

Серед нагальних завдань у сфері розвитку малого і середнього підприємництва в Україні визначено такі:

- спрощення дозвільних процедур та процедур здійснення державного нагляду (контролю), отримання документів дозвільного характеру для суб'єктів підприємництва та скорочення строку проведення таких процедур;

- удосконалення порядку ведення податкового і статистичного обліку та звітності суб'єктів господарської діяльності, зниження податкового тиску на економіку та забезпечення його рівномірності.

- зниження тиску на суб'єктів господарювання з боку контролюючих органів, протидія рейдерству та корупції;

- вдосконалення інфраструктури розвитку підприємництва;

- впровадження регіональної політики сприяння розвитку малого підприємництва.

- створення сприятливих фінансових передумов для започаткування та здійснення підприємницької діяльності, доступності фінансових ресурсів для суб'єктів підприємницької діяльності;

- забезпечення державної підтримки суб'єктів малого і середнього підприємництва, що працюють у сфері інвестиційної, інноваційної і науково-технічної діяльності, впровадження зарубіжного досвіду з питань започаткування нових інноваційних технологій в господарській діяльності;

- посилення уваги до інформаційного забезпечення, навчання і підвищення кваліфікації кадрів для суб'єктів підприємництва;

- підтримка нових механізмів співробітництва органів виконавчої влади та громадськості.

Отже, в Україні на сьогоднішній день є багато проблем, що перешкоджають розвитку вітчизняного підприємництва, вирішення яких забезпечить підвищення ефективності підприємницької діяльності, забезпечить розширення підприємницького сектора, зменшення тіньового сектору. Основну роль у цих перетвореннях повинна відігравати держава [2].

Найбільший розвиток у перші роки переходу до ринку в Україні одержало торговельне підприємництво. Воно характеризується операціями й угодами по купівлі і продажу товарів і послуг. Ця сфера, багато в чому обмежена раніше, стала стрімко розвиватися головним чином як індивідуальне підприємництво. Якщо виробнича діяльність забезпечує, як правило, 10-12% рентабельності підприємства, фірми, то комерційна – 20-30%, а нерідко і вище.

Торговельне підприємництво – це діяльність, пов'язана з обміном, розподілом та споживанням товарів і послуг. Змістом торговельного підприємництва є товарно-грошові та торговельно-обмінні операції. Комерція у вузькому розумінні слова – це торгівля, а комерсант – це працівник торгівлі.

Торговельно-обмінні операції здійснюються у вигляді угоди з купівлі-продажу або перепродажу товарів і послуг. Представниками комерційного підприємства є різні торговельні організації, що реалізують (продають) предмети споживання і засоби виробництва. [2]

Торговельна діяльність може здійснюватися суб'єктами господарювання в формі роздрібної торгівлі. Роздрібна торгівля вважалась окремою галуззю господарства, яка виникла на підставі суспільного поділу праці та шляхом здійснення посередницької діяльності з купівлі-продажу товарів і надання пов'язаних із цим послуг, хоча й забезпечувала соціалізацію індивідуальних та суспільних потреб населення.

У вітчизняних нормативно-правових актах термін «роздрібна торгівля» прямо чи опосередковано згадується і тлумачиться, але або у суто процесуальному, галузевому (видовому) чи навіть об'єктному (точки торгівлі) значеннях. Так, відповідно до ДСТУ 4303:2004 «Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять» [5] роздрібна торгівля є видом економічної діяльності у сфері товарообігу, що охоплює купівлю-продаж товарів кінцевому споживачу та надання йому торговельних послуг.

Норми Цивільного кодексу України [8] передбачають, що суб'єкти торговельних відносин мають певні зобов'язання один перед одним: продавець, який здійснює підприємницьку діяльність з продажу товару, зобов'язується передати покупцеві товар, що зазвичай призначається для особистого, домашнього або іншого використання, не пов'язаного з підприємницькою діяльністю, а покупець зобов'язується прийняти товар і оплатити його. Сутнісна характеристика роздрібної торгівлі у нормативно-правових актах повинна бути більш конкретизована і уточнена стосовно суб'єктів та форматів торгівлі.

Одним із основних показників розвитку торгівлі є роздрібний товарооборот. Він визначає економічні відносини, які виникають на кінцевій стадії руху товарів зі сфери обігу в особисте споживання шляхом обміну грошових доходів населення.

Роздрібний товарооборот відіграє ключову роль у забезпеченні безперервності процесу відтворення і є одним із показників життєвого рівня народу [7].

У 2018 році оборот роздрібної торгівлі в Україні зріс на 6,1% в порівнянні з 2017 роком. А у січні-квітні 2019 року – на 7,9% (табл 1) в порівнянні з аналогічним періодом 2018 року (у порівнянних цінах) – до 319,887 мільярда гривень, а в квітні 2019 року порівняно з березнем знизився на 2,2%.

Найбільше оборот роздрібного товарообороту підприємств роздрібної торгівлі у січні-квітні 2019 року зріс в таких областях:

- у Вінницькій – на 13,2%, до 5,167 мільярда гривень;
- Київській – на 12,1%, до 17,798 мільярда гривень;
- Івано-Франківській – на 12%, до 4,551 мільярда гривень;
- Дніпропетровській – на 10,8%, до 23,408 мільярда гривень і
- Львівській – на 10,8%, до 14,892 мільярда гривень [4].

**Таблиця 1** – Оборот роздрібної торгівлі у січні–квітні 2019 року [4]

Показник	Оборот роздрібної торгівлі у січні–квітні 2019р., млн.грн	Індекс фізичного обсягу обороту роздрібної торгівлі (у порівнянних цінах), %	
		квітень 2019р. до квітня 2018р.	січень–квітень 2019р. до січня–квітня 2018р.
Україна	319887,2	109,1	107,9

*Примітка.* Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

Динаміка товарообороту торговельної діяльності в Україні значною мірою залежить від впливу чинників, серед яких важливу роль відіграють кількість роздрібних торговельних підприємств із належним устаткуванням, їх розмір; використання сучасних форм організації торговельної діяльності, активна діяльність торговельних посередників у сфері просування товарів. Загалом можна зробити висновки, що роздрібний товарооборот підприємств в Україні формується за рахунок розвитку роздрібної торгівлі через роздрібну торговельну мережу [6].

Системне впровадження інновацій дозволяє значно пришвидшити розвиток суб'єктів господарювання, а також галузей господарського комплексу, у т. ч. роздрібної торгівлі.

Не менш важливим потрібно вважати і розвиток суб'єктно-об'єктної інфраструктури, зокрема на віддалених, гірських та сільських територіях. Регіональним та місцевим органам влади доцільно працювати над підготовкою торговельних та складських майданчиків, розбудовою транспортної, логістичної, комунальної та іншої інфраструктури, що стимулюватиме суб'єктів роздрібного торговельного бізнесу до розширення свого бізнесу й на ці території, сприяючи їх соціально-економічному розвитку та зростанню ділової активності населення.

Характерним є те, що в Україні працюють великі ІТ-компанії, які забезпечують фахівцям достатньо хороші умови праці. Таким чином, спостерігається загострення конкуренції серед інвесторів у цій сфері (насамперед у секторі т. зв. стартапів).

На нашу думку, в інституційному плані для забезпечення більш прозорого і керованого функціонування мережі об'єктів роздрібної торгівлі потрібно запровадити формування постійно діючого онлайн-реєстру суб'єктів та об'єктів роздрібної торгівлі, їх дислокації на території областей. До прикладу, в цьому реєстрі мають бути знаходитися всі такі об'єкти. В іншому разі на них накладатимуться відповідні штрафні санкції. Інформація на цих реєстрах має поновлюватися протягом певного періоду часу (найбільш раціонально – щоквартально). Роздрібні торговельні реєстри слід розміщувати в інформаційно-телекомунікаційній мережі Інтернет. Таким чином, можна створити єдиний на території області (а на місцевому рівні й у межах районів та міст) інформаційний ресурс, що містить дані про суб'єкти господарювання, які здійснюють роздрібну торговельну діяльність.

Такого роду інформаційне поле дозволяє підвищити прозорість функціонування галузі, адже ним можуть користуватися і органи влади, і

суб'єкти бізнесу, і громадські організації, і населення. Через таку мережу швидко поширюється інформація про об'єкти торгівлі, діяльність яких призупинено, у т. ч. через порушення правил і умов торгівлі, збут фальсифікованих, контрабандних, неякісних товарів. Така антиреклама може стати особливо дієвою для торговельних мереж, адже порушення на одному об'єкті торгівлі будуть дестимулювати попит у споріднених магазинах. Відповідно такого роду заходи дозволяють не лише виявляти порушників, але й чинити превентивну дію, створюючи виклики економічній безпеці бізнесу та ставлячи під сумнів окупність вкладених у нього інвестицій.

Профільним органам влади доцільно особливу увагу зосередити на поліпшенні інвестиційної привабливості роздрібною торгівлі, адже це одна з можливостей збільшення обсягів надходження інвестицій у національну і регіональну економіку. На нашу думку, серед конкурентних переваг у сфері інвестиційної привабливості доцільно відзначити такі позиції: наявність вільних виробничих майданчиків для розміщення нових виробництв та виробничо-торговельних фірм; наявність мережі інституцій та об'єднань із підтримки підприємництва; наявність кваліфікованого кадрового потенціалу достатньо розвинений сектор малого і середнього підприємництва; сприяння інвесторам з боку місцевих органів влади та агенцій місцевого розвитку; доступ до порівняно дешевих джерел сировини та ресурсів, що знижує собівартість і підвищує конкурентоспроможність товарів і послуг.

Стосовно ефективності політики детінізації роздрібною торгівлі, то вважаємо, що з цією метою слід оцінювати рівень тінізації галузі та її сегментів, видами та форматами торгівлі, групами товарів, суб'єктами господарювання та їх об'єднаннями тощо.

**Висновки.** Підводячи підсумки слід відзначити, що серед основних тенденцій розвитку роздрібною торгівлі в Україні можна виділити: зростання показника роздрібного товарообігу, та посилення значущості роздрібною торгівлі для економіки країни. Системне впровадження інновацій дозволяє значно пришвидшити розвиток суб'єктів господарювання, а також галузей господарського комплексу, у т. ч. роздрібною торгівлі.

Профільним органам влади доцільно особливу увагу зосередити на поліпшенні інвестиційної привабливості роздрібною торгівлі., а також і вирішенні проблем, що перешкоджають розвитку вітчизняного підприємництва, що забезпечить підвищення ефективності підприємницької діяльності, забезпечить розширення торговельного бізнесу, зменшення тіньового сектору. Основну роль у цих перетвореннях повинна відігравати держава.

#### Список використаних джерел

1. Бровкіна Ю. О. Тенденції та перспективи роздрібною торгівлі в Україні / Ю. О. Бровкіна // Молодий вчений. – 2017. – № 10. – С. 802-806. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv\\_2017\\_10\\_184](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_10_184)
2. Гой І. В. Підприємництво [текст] : навч. посіб. / І. В. Гой, Т. П. Смелянська– К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 368 с.
3. Господарський Кодекс України від 16 січня 2003 року. № 436-IV, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144. Взято з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. Державна служба статистики України. Статистична інформація. Взято з <http://www.ukrstat.gov.ua/> .

5. ДСТУ 4303-2004 Торгівля оптова та роздрібна. Терміни та визначення Взято з <http://www.profiwins.com.ua/uk/directories1/dstu4303.html>

6. Крикавський Є. В., Обґрунтування напрямів розвитку підприємств роздрібною торгівлі України в умовах кризи /Є.В. Крикавський, Н.С. Косар, Н.С. Кузьо// Технологический аудит и резервы производства №5 (19) Харків, 2014 – С.62-68

7. Марцин В.С., Економіка торгівлі: підручник. – 2-ге вид., випр. і доп. Затверджено МОН / Марцин В.С. – К., 2008. – 603 с.

8. Цивільний кодекс України. Взято з: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

### References

1. Бровкіна Ю. О., (2017) *Тенденції та перспективи роздрібною торгівлі в Україні*. Молодий вчений. – Взято з [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv\\_2017\\_10\\_184](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_10_184)

2. Гой І. В., Смелянська Т. П. (2013) *Підприємництво*. Навч. посіб., Центр учбової літератури

3. Господарський Кодекс України від 16 січня 2003 року. (2003). № 436-IV, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144. Взято з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

4. Державна служба статистики України. Статистична інформація. Взято з <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

5. ДСТУ 4303-2004 Торгівля оптова та роздрібна. Терміни та визначення Взято з <http://www.profiwins.com.ua/uk/directories1/dstu4303.html>

6. Крикавський Є. В., (2014) *Обґрунтування напрямів розвитку підприємств роздрібною торгівлі України в умовах кризи*. Технологический аудит и резервы производства. №5, Харків.

7. Марцин В.С.,(2008) *Економіка торгівлі: Підручник, Знання*.

8. *Цивільний кодекс України*. Взято з: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

---

**Даниил С.И.**

кандидат экономических наук,

доцент кафедры товароведения и коммерческой деятельности  
Ужгородского торгово-экономического института КНТЭУ

### **ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В СФЕРЕ РОЗНИЧНОЙ ТОРГОВЛИ**

*В статье обоснована целесообразность и актуальность усовершенствования регулирования развития розничной торговли, которые заключаются в том, что недостаточно управляемое развитие этого вида экономической деятельности привело к неполноценному выполнению ее базовых функций и, наоборот, эффективное регулирование розничной торговли обеспечивает рост ВВП, увеличение поступлений в бюджет, повышение занятости, улучшения качества жизни населения и усиления инвестиционной привлекательности. Исследованы аспекты предпринимательства, освещения сущности предпринимательства с присущими ему характерными особенностями, анализ розничной торговли, определения главных проблем развития предпринимательства в сфере розничной торговли. Акцентировано внимание на неотложных заданиях в сфере развития малого и среднего предпринимательства в Украине, основательно проанализированы основные тенденции развития предпринимательства в Украине, возникновение и осуществления предпринимательской деятельности, указаны причины основных тормозящих факторов развития предпринимательства, отсутствия благоприятной среды для ведения бизнеса. Оценены преимущества и перспективы инвестиционной привлекательности розничной торговли в Украине.*



**Ключевые слова:** підприємництво; підприємницька діяльність; рознична торгівля; розничний товарооборот, інвестиційна привлекателність, торгова діяльність

**S. Danylo**

*PhD in Economics,*

*Associate Professor of the Department of Commodity and Business*

*Uzhgorod Trade and Economic Institute KNTEU*

### **ENTERPRISE ACTIVITY IN RETAIL TRADE**

*The article substantiates the expediency and relevance of improving the regulation of retail trade, which consists in the fact that undergovernable development of this type of economic activity led to defective fulfillment of its basic functions and, conversely, effective regulation of retail trade ensures the growth of GRP, increase in budget revenues, increase employment, improving the quality of life of the population and enhancing investment attractiveness. The aspects of entrepreneurship, coverage of the essence of entrepreneurship with its characteristic features, retail trade analysis, and determination of the main problems of entrepreneurship development in the sphere of retail trade have been investigated.*

*The emphasis has been put on the urgent tasks in the field of the development of small and medium enterprises in Ukraine, the main tendencies of entrepreneurship development in Ukraine, the emergence and implementation of entrepreneurial activity have been thoroughly analyzed, the reasons for the main inhibiting factors of entrepreneurship development, the absence of a favorable business environment have been outlined. The advantages and prospects of investment attractiveness of retail trade in Ukraine have been estimated.*

**Key words:** entrepreneurship, entrepreneurship activity, retail, retail turnover, investment attractiveness, trade activity.

---